

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi yksityistielain muuttamisesta

Elinvoimalautakunta 23.04.2026 § 34
99/00.02.03/2026

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi yksityistielain muuttamisesta. Lausunto tulee toimittaa ensisijaisesti lausuntopalvelun kautta 11.5.2026 mennessä. Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunnon voi myös toimittaa sähköpostilla ministeriön kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo.lvm@gov.fi tai postitse osoitteeseen LVM kirjaamo, PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO

Esityksen pääasiallisena tavoitteena on sujuvoittaa tiekuntien hallintoa ja päätöksentekoa ja siten edistää yksityisteiden tehokasta tienpitoa. Tavoitteena on myös lisätä liikenneturvallisuutta yksityisteillä ja vahvistaa tieosakkaiden oikeusturvaa.

Esityksessä ehdotetaan yksityistielakia muutettavaksi niin, että tieosakkaalla olisi aiempaa helpompi pääsy eräisiin tiekunnan ja sen toimielimen asiakirjoihin. Tiekunnan perustamiseen ja muutoksiin liittyviä päätöksentekomenettelyjä täsmennettäisiin. Lisäksi tiekunnan toimielimelle säädettäisiin velvollisuus ylläpitää osakasluetteloa. Tieosakkaiden mahdollisuutta vastustaa yhdyskuntateknisen laitteen sijoittamista tiealueelle ehdotetaan rajattavaksi vain tiensuuntaisiin runkolinjahankkeisiin.

Tiemaksun ja käyttömaksun perimistä koskevaa pykälää ehdotetaan täsmennettäväksi niin, että verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain mukaisen perustevelituksen käyttömahdollisuus tiemaksujen virheellisestä maksuunpanosta suljettaisiin pois.

Lisäksi esityksen mukaan yksityistietoimituksen toimivaltaa lisättäisiin niin, että toimituksessa voitaisiin määrätä laittomasti asetettu sulkulaite poistettavaksi. Välirekisteröintimahdollisuus laajennettaisiin alueellisesta toimituksesta myös tavanomaiseen yksityistietoimitukseen.

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yksityistielain muuttamisesta on asian liitteenä.

Valmistelija: rakennustarkastaja Joni Rytönen, puh. 050 434 2473.

Esittelijä: tekninen johtaja Jorma Berg, puh. 040 105 4201.

Päätösehdotus

Rääkkylän elinvoimalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Lautakunta pitää esityksen tavoitteita yksityistielain täsmentämiseksi ja tiekuntien hallinnon sujuvoittamiseksi pääosin kannatettavina. Erityisesti tiedonsaannin parantaminen, osakasluettelon ylläpitovelvollisuus sekä päätöksentekomenettelyjen selkeyttäminen vahvistavat tieosakkaiden oikeusturvaa ja edistävät tiekuntien toimivuutta.

Lautakunta pitää hyvänä, että lopullisesta lakiluonnoksesta poistettiin mahdollisuus velvoittaa kunta tieosakkaaksi eli niin sanottu pakko-osakkuus. Lähes kaikki kunnat ovat nykyisinkin tieosakkaina tiekunnissa etenkin kiinteistönomistuksen perusteella, kuten laki edellyttää. Lautakunnan näkemyksen mukaan tämä on toimivaa sääntelyä. Pakko-

osakkuus olisi voinut ohjata rahoitusta avustuksista tiemaksuihin ja hallinnollinen taakka olisi todennäköisesti lisääntynyt. Lautakunnan mielestä yksityistieavustukset, käyttömaksut ja sopimukset toimivat paremmin erilaisissa käytännön tilanteissa kuin pakotettu osakkuus ilman omistusta.

Lautakunta pitää myönteisenä yksityistietoimituksen toimivallan laajentamista laittomien sulkulaitteiden poistamiseen, mikä selkeyttää käytäntöjä ja vähentää viranomaiskuormitusta muissa prosesseissa. Tämä tukee myös liikenneturvallisuutta ja tieoikeuksien tosiasiallista toteutumista.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.